

anordnande af en finansstatistik inom finansdepartementet.

Stockholm den 26 januari 1910.

Gustaf Kobb.

Erik Palmstierna.

I motionens syfte instämmer undertecknad

Axel Schotte.

Nr 65.

Af herr **Larsson** i Klagstorp **m. fl.**, om ändrad lydelse af 2 mom. i kungörelsen den 13 juni 1908 angående förändrade allmänna villkor och bestämmelser för den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen.

Egnahemsfrågan intager med all rätt såväl i vårt som flera andra länder en synnerligen framstående plats.

Åstadkommandet af egna hem för så stort antal som möjligt af landets innebyggare torde vara ett af de verksamaste medlen att motverka emigrationen, höja fosterlandskänslan och utjämna klasstriden. Egnahemsfrågan är ju hos oss jämförelsevis ny. Det var först 1904 års Riksdag, som lämnade anslag till understödjande af egnahemsverksamheten, och allt nytt måste ju i större eller mindre grad betraktas såsom försök. Så äfven här.

I Kungl. Maj:ts proposition till samma års Riksdag föreslogs, att högsta värdet för jordbrukslägenhet, å hvilken egnahemslån skulle kunna erhållas, skulle sättas till 6,000 koronor och för bostadslägenhet till 3,000 kronor. Det särskilda utskott, som behandlade den kungliga proposi-

tionen, föreslog i sitt betänkande Riksdagen att åsätta jordbrukslägenhet ett högsta värde af 4,500 kronor och för bostadslägenhet 3,000 kronor. Kamrarna stannade i olika beslut, i det Första kammaren biföll utskottets hemställan, under det att Andra kammaren biföll Kungl. Maj:ts förslag oförändradt. Genom sammanjämkning blef sedan högsta värdet för jordbrukslägenhet fastställt till 5,000 kronor. Genom enskilda motionärens förslag fann sig emellertid redan 1906 års Riksdag föranlåten höja maximivärdet å jordbrukslägenhet till 6,000 kronor och bostadslägenhet till 4,000 kronor. Vid 1909 års riksdag föreslogs flera förslag om höjandet af värdet såväl å jordbruks- som bostadslägenhet. Angående jordbrukslägenhet påyrkades höjning till 7,000 kronor af herrar Byström och Sjöberg och till 8,000 kronor af herr Juhlin m. fl. Statsutskottet, som behandlade motionerna, afstyrkte desamma, men i en reservation, afgifven af herr Nilson i Örebro, föreslogs höjning i värdet af jordbrukslägenhet till 8,000 kronor. Vid behandling af ärendet i Riksdagen bifölls utskottets hemställan, i Andra kammaren med 103 ja mot 93 nej, hvilka afgåfvos för reservationen. Som här af synes, var det en stor minoritet i Andra kammaren som ansåg att nuvarande maximivärdet å jordbrukslägenhet, å hvilken egnahemslån skall kunna erhållas, borde höjas, och denna uppfattning delas af ett stort antal medborgare landet rundt.

Vill man jämföra proportionerna emellan högsta värdet å jordbrukslägenhet 6,000 kronor och bostadslägenhet 4,000 kronor, synes det oss skäl föreligga att höja värdet å jordbrukslägenhet.

Skall ett eget hem å jordbrukslägenhet åstadkommas, bör ju möjlighet finnas att skaffa sig så mycket jord, att en familj därå kan hafva sin nödtorftiga bärning, och därtill erfordras enligt vår uppfattning en jordrymd af omkring 5 har. Med ett pris af 6 eller 800 kronor pr har åtgå då respektive 3- eller 4,000 kronor. Skall egnahemsbrukaren så bygga sig nödiga bostads- och ekonomihus, torde det i våra dyra tider kosta honom 3- å 4,000 kronor, därtill kommer anskaffning af behöfliga husdjur, inventarier och utsäde samt familjens underhåll, intill dess det egna hemmet härför gifver någon afkastning, allt visande svårigheten i att med nu gällande bestämmelser kunna åstadkomma eget hem på landet. Därtill kommer äfven ett annat skäl; förhållandet kan vara så, att en person lyckats förskaffa sig en lägenhet, som i inköp kostar mera än 6,000 kronor, han är kanhända icke alldeles obemedlad, men saknar möjlighet att själf anskaffa tillräckligt kapital; då skall han till följd af gällande bestämmelser vara förhindrad erhålla hjälp i form af

egnahemslån och kanske blifva urståndsatt att förskaffa sig det hem han åstundar.

Med stöd af hvad sålunda anförts, våga vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att mom. 2 i Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse af den 13 juni 1908 angående förändrade allmänna villkor och bestämmelser för den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

mom. 2 Egnahemslån — — — — värde.
Egnahemslån må ej utgå, där det beräknade värdet öfverstiger för jordbrukslägenhet 8,000 kronor och för bostadslägenhet 4,000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1910.

Nils Larsson.

Per N:son Bosson.

Jöns Pålsson.

Gust. Månsson.

A. Henrikson.

Aug. Ifvarsson.

Johan Jönsson,

Refvinge.

Nr 66.

Af herr **Ericsson** i Vallsta, om inrättande af sex nya ordonnansvaktmästarebefattningar vid riksbankens hufvudkontor.

Uti särskilda likalydande skrivelser af den 28 december 1908 anhöllo sex extra ordinarie vaktmästare vid riksbankens hufvudkontor dels hos herrar bankofullmäktige och dels hos bankoutskottet vid 1909 års riksdag, att åtgärder måtte vidtagas därhän, att antalet ordinarie